

Община Аксаково

Деница Николаева, водещ финансов анализатор
d.nikolaeva@bcra-bg.com

Весела Величкова, финансов анализатор
v.velichkova@bcra-bg.com

	Първоначален рейтинг 29.08.2013
Кредитен рейтинг на община Аксаково	
Дългосрочен рейтинг:	BBB
Перспектива:	стабилна
Краткосрочен рейтинг:	A-2

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари агенции, без териториални или други ограничения.

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) присъжда дългосрочен кредитен рейтинг на община Аксаково BBB, краткосрочен A-2 и перспектива: стабилна. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община (http://www.bcra-bg.com/files/file_67.pdf).

За изработването на кредитния доклад и присъждането на кредитен рейтинг е използвана информация от оценяваната община, Министерство на финансите, Национален Статистически Институт, Агенция по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

През периода на актуализация са настъпили промени в нормативната база, касаеща дейността на общините, като най-съществените са свързани с приемането на Закона за публичните финанси (обнародван на 15.02.2013г.). Новият закон урежда бюджетната рамка, общото устройство и структурата на публичните финанси, като дефинира обхвата, структурата и основните показатели на консолидираната фискална програма, фискалните правила и ограничения, режима на

сметките за средствата от Европейския съюз, отчетността на бюджетните организации, и др. Законът влиза в сила от началото на 2014г. и отменя Закона за устройството на държавния бюджет и Закона за общинските бюджети.

До 2008г. при много общини се наблюдава практика на увеличаване на собствените приходи главно чрез ръст на приходите от продажба на имущества, което представлява негативен фактор предвид непостоянния, "еднократен" характер на този приходоизточник. В условията на финансова криза и слаба икономическа активност тежестта на този ресурс в общинските бюджети чувствително намалява за сметка на данъчните приходи и постъпленията от такси. Отслабва и ролята на държавата при подкрепата на местните бюджети посредством субсидии и трансфери.

През 2011г. и 2012г. негативната тенденция в собствените приходи на общините е прекъсната и те отчитат повишение на годишна база съответно от 9.5% и 1.4%. Приходите от местни данъци нарастват с 13.5% през 2011г. и 4.2% през 2012г. Постъпленията от такси бележат повишение през 2011г. в размер на 3.1%, но през 2012г. отчитат спад от 4.6% на годишна база. Текущите разходи за местни дейности следват сходна тенденция с приходите, като отчитат понижение през 2009г. и 2010г., след което се покачват през последните две години съответно с 9.9% и 0.8% на годишна база. Неблагоприятната икономическа обстановка в страната повлиява осезаемо и капиталовите разходи, при които негативната тенденция, започнала през 2009г., се запазва: отчетеният годишен спад в инвестициите за 2012г. възлиза на 12.6% (при

	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ Община Аксаково BBB (перспектива: стабилна) 29.08.2013г.
Евлоги Георгиев 95, ет. 1 гр. София 1142	тел.:(+359-2) 987 6363 www.bcra-bg.com

28.8% за 2011г., 30.2% за 2010г. и 16.9% за 2009г.).

Община Аксаково е разположена в Североизточна България в границите на област Варна. Площта ѝ е 461 кв.км. и представлява 12.4% от територията на Варненска област, 8% от територията на черноморското крайбрежие и 0.42% от територията на страната. Общината има излаз на Черно море – ивица с дължина 4 км. През територията на общината минава автомагистрала Хемус, в близост се намират пристанища „Варна – Запад“, „Варна – Изток“, международното летище Варна, както и Фериботен комплекс.

До 2010г. населението на община Аксаково леко нараства, но през следващите две години тенденцията е негативна, като отбелязаният спад през 2012г. е 0.2%, при 0.6% понижение за страната. Средно за анализирания период гъстотата на населението в община Аксаково е с ~30% по-ниска спрямо средната за страната. Делът на населението в трудоспособна възраст през целия период е малко по-нисък от средния за страната. Благоприятен фактор за възрастовата структура представлява повисокият дял на жителите в подтрудоспособна възраст спрямо средното ниво за страната, който нараства от 16.2% през 2008г. до 17.6% през последните две години.

Промишлеността в община Аксаково е слабо развита в сравнение със съседните общини (Варна, Девня, Белослав). Същевременно тя се характеризира с условия за развитие на селски, ловен и спортен туризъм, свързан с разположените в близост туристически летни курортни комплекси („Св.св. Константин и Елена“, „Златни пясъци“, основната пътна артерия за „Албена“).

Община Аксаково реализира положителен оперативен резултат през 2009г. и 2012г., а през останалите три години от разглеждания период той е отрицателен. Резултатът от инвестиционна дейност е положителен за всички години от периода (с изключение на 2009г.). Общината отчита общ дефицит през 2008г. и 2011г., като той се покрива от депозити и средства по сметки.

Данъчните приходи отчитат понижение през 2009г. и 2010г., като регистрираният спад е изцяло по линия на данък при придобиване на имущество, чиито относителен дял в данъчните приходи е 36.9% към края на 2010г.

През 2011г. и 2012г. приходите по това перо бележат ръст на годишна база съответно от 21.9% и 6.3% и към края на 2012г. относителният им дял в общо данъчните приходи достига до 37.3%. Постъпленията от данъка върху недвижимите имоти отчитат повишение през целия анализирания период, като най-висок е ръстът им през последната 2012г. – 31.5% на годишна база. Данъкът върху превозните средства също отчита кумулативен ръст за анализирания период (62.0%). Положителната тенденция в данъчните приходи се запазва и през първото полугодие на 2013г.

Неданъчните приходи следват тенденция, сходна с тази на данъчните. От 2009г. като водещо перо се открояват приходите от такси, като техният относителен дял нараства от 40% през 2008г. до 79% в края на 2012г. През периода от 2008г. до 2010г. включително основното приходно перо при таксите е такса битови отпадъци, като делът ѝ към края на 2010г. достига до 53.1%. През последните две години от анализирания период – 2011г. и 2012г. - водещи по дял се явяват приходите по перо „други общински такси“, като делът им към края на 2012г. достига 44.8%. Увеличението при тях се дължи на отчитаните в него отчисления по чл.71е от Закона за управление на отпадъците.

Данните сочат намаление на текущите разходи на община Аксаково за целия анализирания период, с изключение на 2011г., когато е отчетен ръст от 30.1% на годишна база. Динамиката на текущите разходи до голяма степен се определя от разходите за издръжка, чийто дял варира от 64% до 83% от текущите разходи. Разходите за заплати формират средно около 20.3% от текущите разходи. Община Аксаково е извършила най-големи по размер инвестиционни разходи през последната година от анализирания период 2012г. – 3 951 хил.лв. Не са отчетени просрочени задължения към средата на 2013г.

Най-много разходи през анализирания период са реализирани по функция „Жилищно строителство, БКС и ООС“ – средно 47.5% (65.2% през 2012г.). Текущите разходи по това перо са най-високи през последните две години, като през целия период са доминирани от издръжката на чистотата – средно 47.6%. През последната година при тях се наблюдава понижение (28.6% на годишна база), което се

дължи на пренасочване на разходи към дейност „Управление на дейностите по отпадъците“. Община Аксаково отвежда събраните отпадъци на депо при с. Вълген, като успоредно с това е в ход изграждането на регионална система за битови отпадъци в района. Проектът за депото е на обща стойност 34.4 млн.лв. Системата следва да влезе в експлоатация в началото на 2015г., и освен община Аксаково, която е бенефициент по проекта, ще обслужва и общините Варна и Белослав. През последните три години следващи по значимост при текущите разходи след чистотата са тези за изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа. Основна част от инвестициите по функцията са насочени към депото, но освен тях общината реализира и проекти за изграждане на детски площадки, подобрение на водоснабдителната мрежа на с. Кичево, доизграждане на битови канализационни клонове и подмяна на част от водопроводната мрежа на с. Игнатиево, ремонт и рехабилитация на общински пътища и други.

Сравнителният анализ, изготвен от БАКР, съпоставя основни финансови показатели на община Аксаково (изчислени на глава от населението) със средните за страната, както и със стойностите на група общини със сходен брой население. Данните показват, че община Аксаково се позиционира благоприятно по разгледаните показатели в сравнителен план.

Кмет на община Аксаково през анализирания период е г-н Атанас Стоилов. Той заема кметския пост от 1999г., като е избран за четвъртия си мандат на местните избори през октомври 2011г. на I тур със 72.4% от гласовете. Отчетената събираемост при данък недвижими имоти за 2012г. е 57.4%, а при такса битови отпадъци – 63.2%. Като положителен фактор следва да се отчете реалистичният като цяло подход при планиране на общинския бюджет. В общината е въведено обслужване на гражданите на принципа „на едно гише“.

БАКР изготвя финансова прогноза на общината за периода 2013-2017г. Получените резултати показват, че при развитие, сходно с прогнозираното, община Аксаково ще реализира както положителен оперативен резултат, така и положителен свободен паричен поток през целия прогнозен период с изключение на 2015г.

Основни финансови показатели в лева

	(лева)	2012	2011	2010
Приходи за местни дейности, в т.ч.		9 268 000	5 551 127	4 403 318
Собствени приходи		4 316 306	3 893 576	3 399 871
- данъчни приходи		1 405 881	1 160 869	1 097 761
- неданъчни приходи		2 910 425	2 732 707	2 302 110
Субсидии и трансфери за местни дейности		4 951 694	1 657 551	1 003 447
Капиталови разходи				
Оперативен резултат		825 990	-417 700	-133 181
Оперативен резултат преди лихви		825 990	-417 700	49 026
Резултат от инвестиционна дейност		646 685	388 357	298 676
Дефицит/излишък за местни дейности		1 472 675	-29 343	165 495